

Sygn. akt VIII Gz 260/15

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Budzyńska

SO Patrycja Baranowska

SO Natalia Pawłowska-Grzelczak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2016 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Zakład Usługowy (...) S. K., P. (...) spółki jawnej z siedzibą w C.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowo – akcyjnej z siedzibą w S.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowo – akcyjnej z siedzibą w S. na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 29 września 2015 r. w sprawie o sygn. akt X GC 975/15,

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Patrycja Baranowska SSO Anna Budzyńska SSO Natalia Pawłowska-Grzelczak

UZASADNIENIE

W dniu 9 kwietnia 2015 roku powódka wniosła przeciwko pozwanej pozew o zapłatę kwoty 24 313,96 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 25 kwietnia 2013 roku i kosztami procesu. W dniu 3 czerwca 2015 roku referendarz sądowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniając roszczenie powódki w całości. Pozwana zaskarżyła przedmiotowy nakaz w całości i wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania. W piśmie z dnia 25 września 2015 roku powódka wniosła o udzielenie zabezpieczenia roszczenia dochodzonego niniejszym pozvem poprzez zajęcie ruchomości należących do dłużnika w miejscu wykonywania przez niego działalności przy ul. (...) w S., wskazując, że łączna wartość zabezpieczenia realizowanego w oparciu o postanowienie o zabezpieczeniu nie może przekroczyć sumy zabezpieczenia w wysokości 33.758,94 zł. Uzasadniając żądanie powódka wskazała, że w związku z wydaniem nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym w dniu 3 czerwca 2015 roku roszczenie powódki należy postrzegać za wystarczająco uprawdopodobnione, tym bardziej, że pozwana w złożonym sprzeciwie nie zakwestionowała obowiązku zapłaty co do zasady, ale wyłącznie wysokość roszczenia. Powódka wskazała ponadto, że posiada wobec pozwanej także inne należności znacznie przewyższające wartość roszczenia dochodzonego pozvem, które zostały ustalone wyrokiem z dnia 6 maja 2015 r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy, który zasądził solidarne m.in. od pozwanej spółki na rzecz powoda kwotę 1.251.283,17 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 859.523,27 zł od dnia 26 października 2013 r., 391.759,90 zł od dnia 20 listopada 2013 r. oraz kwotę 69.782 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Powódka wskazała ponadto, że postanowieniem z

dnia 20 sierpnia 2015 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie udzielił powódce zabezpieczenia jego roszczenia co do kwoty 1.567.600,84 zł, uznając, że powódka ma interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, wobec nieregulowania przez pozwanego należności względem swoich kontrahentów oraz wyzbywania się majątku przez drugiego z pozwanych. Ponadto powódka wskazała, że z okoliczności ujawnionych w toku prowadzenia postępowania zabezpieczającego okazało się, że pozwana ma dług wobec Banku w wysokości 1.810.302,90 zł, a ponadto jest dłużnikiem M. B., który udzielił jej w 2013 r. pożyczki na kwotę 2.500.000,00 zł, a której pozwana do dnia dzisiejszego nie spłaciła. Powódka w związku z powyższym wskazała, że łączna kwota długu pozwanej spółki wynosi 5.877.903,74 zł. Dodatkowo powódka podkreśliła, że o złej sytuacji finansowej spółki świadczy także wniosek złożony w toku postępowania przed Sądem Okręgowym w Szczecinie, w którym pozwana wniosła o zwolnienie jej z obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od apelacji w wysokości 62.950,00 zł. Wobec powyższego, mając na uwadze, że pozwana nie reguluje należności względem swoich kontrahentów i należności publicznoprawnych (opłata sądowa od apelacji), a dług pozwanej sięga prawie 6 milionów złotych, wniosek pozostaje uzasadniony, albowiem po stronie pozwanej zachodzą okoliczności stwarzające ryzyko uniemożliwienia wykonania przyszłego orzeczenia. Postanowieniem z dnia 29 września 2015 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie udzielił zabezpieczenia roszczenia powódki zgodnie z wnioskiem. W uzasadnieniu, mając na uwadze przywołane w treści wniosku okoliczności faktyczne oraz przedstawione dowody z dokumentów, Sąd uznał, że powódka dostatecznie uprawdopodobniła roszczenie, co dało wyraz w wydanym w dniu 3 czerwca 2015 r. nakazie zapłaty w postępowaniu upominawczym. W ocenie Sądu Rejonowego wystąpił również po stronie powodowej interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Z okoliczności przytoczonych we wniosku a potwierdzonych dołączonymi dokumentami jednoznacznie wynika, że kondycja finansowa pozwanej nie jest dobra a z uwagi na wartość zadłużenia w łącznej kwocie prawie 6.000.000 zł istnieje realne ryzyko, że nawet w przypadku wydania korzystnego dla powódki rozstrzygnięcia, wykonanie orzeczenia może okazać się nie tyle niemożliwe co nader utrudnione z uwagi na wielość wierzycieli i wysokość ich należności. Dodatkowo za złą sytuacją finansową spółki w ocenie Sądu przemawia fakt, że zwróciła się ona do Sądu Okręgowego o zwolnienie od kosztów postępowania apelacyjnego w zakresie opłaty od apelacji, co wskazuje, że w ocenie spółki nie posiada ona na ten cel odpowiednich środków. Pozwana spółka (...) zaskarżyła powyższe orzeczenie w całości wnosząc o jego uchylenie. W uzasadnieniu zarzucono, że Sąd nie badał zaistnienia przesłanek zabezpieczenia skupiając się na własnej uprzedniej aktywności procesowej skutkującej wydaniem nakazu zapłaty. Pominął przy tym, że sytuacja procesowa i faktyczna stron może ulec zmianie. Nadto pominął znane na etapie orzekania stanowisko pozwanej poparte dowodami. Sąd jest bowiem zobowiązany ocenić przesłankę uprawdopodobnienia roszczenia również przez pryzmat twierdzeń i zarzutów podniesionych przez pozwaną, w tym zarzut przedawnienia. Oparcie uprawdopodobnienia roszczenia o uchylony mocą samego prawa nakaz zapłaty stanowi uchybienie. W ocenie pozwanej powódka nie uprawdopodobniła też interesu prawnego. Okoliczność istnienia niewymagalnych zobowiązań pozwanej wobec M. B. jak również umowy kredytu bankowego nie uzasadnia obaw powódki o brak możliwości zaspokojenia roszczenia w przyszłości. Powódka nie przedstawiła okoliczności, iż M. B. oczekuje spłat pożyczki, zaś posiadanie kredytu w rachunku obrotowym jest uzasadnione skalą działalności i realiami gospodarczymi. Kwota kredytu nie jest zagrożeniem dla skuteczności orzeczenia skoro odzwierciedla majątek pozwanej. W odpowiedzi na zażalenie powódka wniosła o jego oddalenie i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie. W ocenie Sądu Okręgowego - Sąd pierwszej instancji trafnie przyjął, uwzględniając etap postępowania i stan materiału procesowego zgromadzonego w sprawie, że roszczenie powódki zostało uprawdopodobnione. Wbrew twierdzeniom skarżącej na gruncie niniejszej sprawy powódka – zgodnie z wymogami z art. 730¹ k.p.c. uprawdopodobniła zarówno roszczenie jak i interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Zarzuty podniesione w zażaleniu nie dyskwalifikują zaskarżonego postanowienia. Wymóg uprawdopodobnienia roszczenia oznacza konieczność uprawdopodobnienia faktów, z których jest ono wywodzone. W doktrynie i judykaturze przyjmuje się przy tym, że dla osiągnięcia stanu uprawdopodobnienia nie jest koniecznym zachowanie szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym, jednak strona, na której spoczywa ciężar uprawdopodobnienia określonej okoliczności nie może poprzestać jedynie na sformułowaniu określonej tezy, ale musi wskazać na okoliczności czyniące tę tezę prawdopodobną. Ustawodawca nie precyzuje przy tym wymogów

co do formy, w jakiej ma nastąpić uprawdopodobnienie. W przepisie art. 243 k.p.c. opisano uprawdopodobnienie od strony negatywnej podkreślając, że nie wymaga ono takiego sformalizowania, jak postępowanie dowodowe. Instytucja uprawdopodobnienia polega zatem na dopuszczalności ustalania przez Sąd faktów istotnych dla sprawy z odstępstwem od wynikających z ustawy przepisów o postępowaniu dowodowym. Oczywistym jest przy tym, że uprawdopodobnienie nie daje pewności co do prawdziwości twierdzeń o istnieniu konkretnego roszczenia ale pozwala przyjąć, że jest ono prawdopodobne. Niewątpliwym jest też, że w świetle głębszej analizy stanu faktycznego i prawnego, wnioski w zakresie uprawdopodobnienia może się nie ostać co jednak stanowi oczywiste założenie instytucji zabezpieczenia roszczenia. Istota postępowania zabezpieczającego wyraża się bowiem w tym, że sąd dokonuje jedynie pobieżnej analizy materiału dowodowego. (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 11 lutego 2015 r., I ACa 800/14, LEX nr 1745777). Słusznie skarżąca podniosła, że oceniając przesłanki uprawdopodobnienia roszczenia należy brać pod uwagę stan sprawy na chwilę wydania orzeczenia, przy czym ocena ta powinna być uzależniona od stanu materiału dowodowego w sprawie. Tym samym wpływ na rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku o udzielenie zabezpieczenia ma niewątpliwie fakt, czy jest on rozstrzygany przed czy po - choćby częściowym - przeprowadzeniu postępowania dowodowego. Mając właśnie na uwadze aktualny stan sprawy, nawet przy uwzględnieniu stanowiska strony pozwanej wyrażonego w sprzeciwie od nakazu zapłaty, należało dojść do wniosku, iż roszczenie powódki spełnia wymogi uprawdopodobnienia. Powódka domagała się bowiem w pozwie zapłaty z tytułu robót wykonanych na zlecenie pozwanej. Natomiast pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty wprawdzie wniosła o oddalenie powództwa w całości to jednak przyznała fakt związania stron umową jak również fakt wykonania przez powódkę prac. Pozwana nie kwestionowała roszczenia co do zasady a jedynie co do wysokości, co sama przyznała w sprzeciwie od nakazu zapłaty. Powyższe potwierdzają dokumenty załączone do pozwu w postaci niekwestionowanych protokołów odbioru robót oraz kompensat faktur, w tym spornej faktury nr (...) z dnia 10 kwietnia 2013 r. W szczególności z treści kompensaty sporządzonej przez pozwaną jak również potwierdzenia salda z dnia 31 grudnia 2013 r. jednoznacznie wynika, że potwierdza ona należność ze spornej faktury. Jak słusznie zauważyła powódka na okoliczność nieprawidłowości w wyliczeniu żądanej kwoty pozwana zawnioskowała jedynie zeznania świadka w osobie syna prezesa zarządu komplementariusza G. B., wyjaśnienia samej strony pozwanej oraz treść korespondencji pozwanej z dnia 17 czerwca 2013 r. i 29 maja 2014 r. Zaoferowane przez pozwaną dowody nie podważają w sposób istotny wniosków płynących z dowodów przedłożonych przez powódkę na okoliczność uprawdopodobnienia roszczenia. Mimo, iż przesłanka uprawdopodobnienia roszczenia, którą Sąd Rejonowy upatrywał w nakazie zapłaty upadła, w rozważanym stanie sam fakt złożenia sprzeciwu, który spowodował uchylene nakazu zapłaty nie wzruszył mocy dowodowej złożonych wraz z pozwem dokumentów uprawdopodobniających roszczenie. Mając na uwadze wymóg orzekania na podstawie całości zebranego w sprawie materiału dowodowego zarówno w postępowaniu w pierwszej instancji jak i w postępowaniu zażaleniowym nie można pomijać przy tym fakcie, że jak wynika z pisma Naczelnika III Urzędu Skarbowego z dnia 30 września 2015 r., które wpłynęło już po wydaniu zaskarżonego postanowienia, pozwana spółka odprowadziła należny podatek VAT od spornej faktury nadto złożyła w urzędzie kopie pism dotyczących kompensaty wzajemnych należności. Z kolei w piśmie z dnia 8 września 2015 r. powódka przedstawiła sposób wyliczenia należności z tytułu wykonania zleconych jej prac. Powyższe dodatkowo świadczy o wysokim prawdopodobieństwie roszczenia. W świetle powyższego przy uwzględnieniu etapu, w którym sprawa aktualnie się znajduje roszczenie powódki należało ocenić jako uprawdopodobnione, co jednak nie przesądza o wyniku ostatecznym tego postępowania. W ocenie Sądu Okręgowego powódka uprawdopodobniła także drugą z wymaganych treścią art. 730¹ k.p.c. przesłanek, a mianowicie interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że pozwana jest zadłużona na znaczną kwotę około 6 000 000 zł, w tym na kwotę ponad 1 567 600,84 zł, która stanowi wymagalną wierzytelność powódki wynikającą z innego tytułu prawnego. Z rachunku bankowego prowadzona jest egzekucja, przy czym w piśmie z dnia 1 września 2015 r. bank poinformował, że brak jest środków na całkowite lub częściowe zrealizowanie zajęcia. O niekorzystnej sytuacji finansowej pozwanej świadczy także fakt, iż w sprawie o sygn. akt VIII GC 259/14 toczącej się przed Sądem Okręgowym w Szczecinie pozwana spółka wniosła o zwolnienie jej z opłaty sądowej od apelacji, co jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy, wskazuje, iż ma trudności z uzyskaniem środków na ten cel. Co istotne pozwana podnosząc zarzuty co do ustaleń odnośnie jej sytuacji finansowej i majątkowej nie przedstawiła jakiegokolwiek dowodu, że posiada składniki majątku pozwalające na zaspokojenie roszczeń wierzycieli, w tym powódki. Zauważyć należy też, że zarzucając Sądowi Rejonowemu brak uwzględnienia możliwości zmiany

sytuacji procesowej i faktycznej stron pozwana w żaden sposób nie uprawdopodobniła, iż do takiej zmiany na gruncie rozważanej sprawy w istocie doszło. Powyższe prowadzi do wniosku, że istnieje obiektywnie niekorzystny stan majątkowy pozwanej, który może negatywnie wpłynąć na jej możliwości finansowe w kontekście ewentualnej konieczności zaspokojenia roszczenia powódki. Ze względu na wielość dłużników i wysokość zadłużenia podzielić należy stanowisko Sądu Rejonowego, co do trudności w wykonaniu orzeczenia jakie mogą wyniknąć w przypadku braku zabezpieczenia. Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 385 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzeczono o oddaleniu zażalenia.

SSO Patrycja Baranowska SSO Anna Budzyńska SSO Natalia Pawłowska-Grzelczak

Sygn. akt VIII Gz 260/15

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

(...)